

קיא

הורה אור השלם

1. סדר כפול יתיר
מפני שיש צורך
החלים צא

ערבי פסחים פרק עשירי פסחים

מסורת הש"ס

האי מאן דמפני אגירדא (ו) דדיקלא: אי מיקטל קטיל. אס נקץ האילן נהרג האיש ואס נעקר האילן האיש מת: ה"ג בני מילי היכא דלא מנה כרעיה עילוייה כו' (י) האי מאן דמפני אגירדא דדיקלא אהדא ליה רוח פלגא. פלגשין בלע"ז: לרדא. כאכ חזי הרשא: חמשה עולי הוו. שרות רעה שורה תמתיס: עולא דכנדא. שס האילן: עולא דפרחא. לץ קרפין בלע"ז: ורדשא. שונדי"ר: עולא דארבא. ספינה: עולא דערבא. כל אילן ערבה: דקשא סילויס. עלו: דכי פרמא

האי מאן דמפני אגירדא דדיקלא אהדא ליה לדידיה רוח פלגא והאי מאן דמפני רישיה אגירדא דדיקלא אהדא ליה רוח צרדא האי מאן דמפני אדיקלא אי מיקטל קטיל אי איעקר מיעקר ומיית (ו) הג"מ דלא מנה כרעיה עילוייה אבל מנה כרעיה עילוייה לית לן בה חמשה טולי הוי טולא דדיקלא יחידא טולא דכנדא טולא דפרחא טולא דרדתא (א) איכא דאמרי אף טולא דארבא וטולא דערבתא כללא דמילתא כל דנפיש ענפיה קשי טוליה וכל דקשי סילוייה קשי טוליה לבר מברו משא אע"ג דקשי סילוייה לא קשי טוליה דאמרה לה שידא לברה פירחי נפשך מברו משא דאיהו הוא דקטיל לאבוך וקטיל לדידיה אמר

רב אשי הוינא לרב כהנא דפריש מכולהו טולי כי פרחי רוחי דבי ורדתא שידא דבי אגירי רישפי למאי נפקא מינה לקמיעא דבי פרחי בריה שאין לה עינים למאי נפקא מינה לגוויי לה זימנא חדא הוה אויל צורבא מרבנן לאפנויי לבי פרחי שמע דקא אתא עילוייה וגוי לה כי אולא חבקה לדיקלא צווה דיקלא ופקעה היא (ו) פרחא דבי ורדתא שידה הא ורדתא דסמיכה, למתא לא פחתא משיתין שידה למאי נפקא מינה למיכתב לה קמיעא ייהוה בר קטילא דמתא דאויל וקאי גבי ורדתא דהוה סמיך למתא עלו ביה שיתין שידה ואיסתכן אתא להווא מרבנן דלא ידע דרדתא דשיתין שידה היא כתב לה קמיע לחדא שידא שמע דתלו חינוגא בגווייה וקא משרו הכי סודריה דמר כי צורבא מרבנן בדיקנא ביה במר דלא ידע ברוך אתא הווא מרבנן דידע דרדתא שיתין שידה הוה כתב לה קמיעא דשיתין שידה שמע דקא אמרו פנו מנייכו מהבא קמב מירי תרי קמבי הוו חד מוקמי מיהרא וחד מבתר מיהרא דמוקמי מיהרא קמב מירי שמו ומיחוי כי כדא דכמכא והדר ביה בחשא דבתר מיהרא יקמב ישוד צהרים שמו ומיחוי כי קנא דעיוא והדר ביה כנפיה אביי הוה שקיל אויל רב פפא מימיניה ורב הונא בריה דרב יהושע משמאליה חזייה להווא דקא מירי דקא אתי לאפיה דשמאליה אהדרא לרב פפא לשמאליה ולרב הונא בריה דרב יהושע לימיניה אמר ליה רב פפא אנא מאי שנא דלא חשש לי אמר ליה את שעתא קיימת לך מחד בתמוז עד שיתסר ביה ודאי שכחי מכתבן ואילך ספק שכחי ספק לא שכחי ומשתכחי בטולי דהצבא דלא הצב גרמדיא ובטולי דצפרא ופניא דלא הוי גרמדיא ועיקר בטולי דבית הכסא אמר רב יוסף הני תלת מילי היב ארבונא לנהורא (ו) מן דסריק רישיה יבש ומן דשתי טיף טיף ומן דסויים מסני ארמייחניה כרעא תלאי בביתא קשי לעניותא כדאמרי אינשי תלא סילתא תלא מזוניה ולא אמרן אלא ריפתא אבל בישרא וכוורי לית לן בה אורחיה היא פארי בביתא קשי לעניותא ינשורא בביתא קשי לעניותא בליילי שבתות ובלילי רביעית שרו מזיקין עילוייה איסרא דמוזני נקיד שמה איסרא דעניותא נבל שמה צעא אפומא דהצבא קשי לעניותא מאן דשתי מיא בצעי קשי לברוקתי דאכיל תחלי ולא משי ידיה מפחד תלתין יומין דמסוכר

רב אשי הוינא לרב כהנא דפריש מכולהו טולי כי פרחי רוחי דבי ורדתא שידא דבי אגירי רישפי למאי נפקא מינה לקמיעא דבי פרחי בריה שאין לה עינים למאי נפקא מינה לגוויי לה זימנא חדא הוה אויל צורבא מרבנן לאפנויי לבי פרחי שמע דקא אתא עילוייה וגוי לה כי אולא חבקה לדיקלא צווה דיקלא ופקעה היא (ו) פרחא דבי ורדתא שידה הא ורדתא דסמיכה, למתא לא פחתא משיתין שידה למאי נפקא מינה למיכתב לה קמיעא ייהוה בר קטילא דמתא דאויל וקאי גבי ורדתא דהוה סמיך למתא עלו ביה שיתין שידה ואיסתכן אתא להווא מרבנן דלא ידע דרדתא דשיתין שידה היא כתב לה קמיע לחדא שידא שמע דתלו חינוגא בגווייה וקא משרו הכי סודריה דמר כי צורבא מרבנן בדיקנא ביה במר דלא ידע ברוך אתא הווא מרבנן דידע דרדתא שיתין שידה הוה כתב לה קמיעא דשיתין שידה שמע דקא אמרו פנו מנייכו מהבא קמב מירי תרי קמבי הוו חד מוקמי מיהרא וחד מבתר מיהרא דמוקמי מיהרא קמב מירי שמו ומיחוי כי כדא דכמכא והדר ביה בחשא דבתר מיהרא יקמב ישוד צהרים שמו ומיחוי כי קנא דעיוא והדר ביה כנפיה אביי הוה שקיל אויל רב פפא מימיניה ורב הונא בריה דרב יהושע משמאליה חזייה להווא דקא מירי דקא אתי לאפיה דשמאליה אהדרא לרב פפא לשמאליה ולרב הונא בריה דרב יהושע לימיניה אמר ליה רב פפא אנא מאי שנא דלא חשש לי אמר ליה את שעתא קיימת לך מחד בתמוז עד שיתסר ביה ודאי שכחי מכתבן ואילך ספק שכחי ספק לא שכחי ומשתכחי בטולי דהצבא דלא הצב גרמדיא ובטולי דצפרא ופניא דלא הוי גרמדיא ועיקר בטולי דבית הכסא אמר רב יוסף הני תלת מילי היב ארבונא לנהורא (ו) מן דסריק רישיה יבש ומן דשתי טיף טיף ומן דסויים מסני ארמייחניה כרעא תלאי בביתא קשי לעניותא כדאמרי אינשי תלא סילתא תלא מזוניה ולא אמרן אלא ריפתא אבל בישרא וכוורי לית לן בה אורחיה היא פארי בביתא קשי לעניותא ינשורא בביתא קשי לעניותא בליילי שבתות ובלילי רביעית שרו מזיקין עילוייה איסרא דמוזני נקיד שמה איסרא דעניותא נבל שמה צעא אפומא דהצבא קשי לעניותא מאן דשתי מיא בצעי קשי לברוקתי דאכיל תחלי ולא משי ידיה מפחד תלתין יומין דמסוכר

המזין בגנות רשפי שמן: למיכתב קמיעא. בשם אלו כגון אס הזק תמת כי פרחי יתמוז לו קמיעא בשם רוחי: למאי נפקא מינה לגוויי לה. לברוח מפניה לפי שאין לה עינים ואינה רודפתו: גוייה. ברה מפניה: כי אולא נפקא אדיקלא. כשהלכה אחריו נתקלה ונפלה על עיקר האילן: ה"ג קטעה היא ולווח דיקלא. יבש הדקל: בר קשא. שומר העיר: ה"ג סודריה דמר דומה כי לורבא מרבנן: כדקטע למר לא ידע ליה למימר ברוך. שאינו יודע לברך על הסודר ברוך עומר ישראל: כשא. כף הקדש: והדר כנדא דכמכא. מתגלגל בתוך כד של כותח: ומשפכה בטולא דהנזבא. חזב שתיסם יהושע כי לשראל את הארץ: דלא חזב גרמדיא. שלג גדל אמה: ארכונא. עירון: אדמסנא כרעיה. בעיר שרגלי לחיס ממי הרחילה: תליא כבישא. החולה פתו צאיר בתוך כל אחד: תלא לסילתיה. לסלו ופת בתמוז: גישורא. פירוח: איסרא דמוזני. מלאך הממונה לזמן מוות: נקוד שמה. לשון נקידו כמו מנקד חזירו לפיכך אינו רואה סיהו פרוס נשלס לידרס כרגל: איסרא דעניותא נבל שמה. (ו) ושמה נכנס לבית שהוא רואה שאין נוהגים מנהג נקיות בשם: לברוקטי. כליון עינים: מפחד. ואינו יודע למה: דמסוכר

המזין בגנות רשפי שמן: למיכתב קמיעא. בשם אלו כגון אס הזק תמת כי פרחי יתמוז לו קמיעא בשם רוחי: למאי נפקא מינה לגוויי לה. לברוח מפניה לפי שאין לה עינים ואינה רודפתו: גוייה. ברה מפניה: כי אולא נפקא אדיקלא. כשהלכה אחריו נתקלה ונפלה על עיקר האילן: ה"ג קטעה היא ולווח דיקלא. יבש הדקל: בר קשא. שומר העיר: ה"ג סודריה דמר דומה כי לורבא מרבנן: כדקטע למר לא ידע ליה למימר ברוך. שאינו יודע לברך על הסודר ברוך עומר ישראל: כשא. כף הקדש: והדר כנדא דכמכא. מתגלגל בתוך כד של כותח: ומשפכה בטולא דהנזבא. חזב שתיסם יהושע כי לשראל את הארץ: דלא חזב גרמדיא. שלג גדל אמה: ארכונא. עירון: אדמסנא כרעיה. בעיר שרגלי לחיס ממי הרחילה: תליא כבישא. החולה פתו צאיר בתוך כל אחד: תלא לסילתיה. לסלו ופת בתמוז: גישורא. פירוח: איסרא דמוזני. מלאך הממונה לזמן מוות: נקוד שמה. לשון נקידו כמו מנקד חזירו לפיכך אינו רואה סיהו פרוס נשלס לידרס כרגל: איסרא דעניותא נבל שמה. (ו) ושמה נכנס לבית שהוא רואה שאין נוהגים מנהג נקיות בשם: לברוקטי. כליון עינים: מפחד. ואינו יודע למה: דמסוכר

רשב"ם

דמפני אגירדא דדיקלא. דקל קלון: רוח פלגא. מורשין בלע"ז: לרדא. כאכ חזי הרשא: אי מקטל קטיל. אס נקץ האילן נהרג האיש ואס נעקר האילן האיש מת: ה"ג בני מילי היכא דלא מנה כרעיה עילוייה חמשה עולי הוו. שרות רעה שורה תמתיס: עולא דכנדא. שס האילן: עולא דפרחא. לץ קרפין בלע"ז: ורדשא. שונדי"ר: עולא דארבא. ספינה: עולא דערבא. כל אילן ערבה: דקשא סילויס. עלו: דכי פרמא אותן שדים דני פרחי שמן רוחי ולקמן מפרש למאי נפקא מינה: דכי ורדשא שדי. שמן: דכי איגרי.

המזין בגנות רשפי שמן: למיכתב קמיעא. בשם אלו כגון אס הזק תמת כי פרחי יתמוז לו קמיעא בשם רוחי: למאי נפקא מינה לגוויי לה. לברוח מפניה לפי שאין לה עינים ואינה רודפתו: גוייה. ברה מפניה: כי אולא נפקא אדיקלא. כשהלכה אחריו נתקלה ונפלה על עיקר האילן: ה"ג קטעה היא ולווח דיקלא. יבש הדקל: בר קשא. שומר העיר: ה"ג סודריה דמר דומה כי לורבא מרבנן: כדקטע למר לא ידע ליה למימר ברוך. שאינו יודע לברך על הסודר ברוך עומר ישראל: כשא. כף הקדש: והדר כנדא דכמכא. מתגלגל בתוך כד של כותח: ומשפכה בטולא דהנזבא. חזב שתיסם יהושע כי לשראל את הארץ: דלא חזב גרמדיא. שלג גדל אמה: ארכונא. עירון: אדמסנא כרעיה. בעיר שרגלי לחיס ממי הרחילה: תליא כבישא. החולה פתו צאיר בתוך כל אחד: תלא לסילתיה. לסלו ופת בתמוז: גישורא. פירוח: איסרא דמוזני. מלאך הממונה לזמן מוות: נקוד שמה. לשון נקידו כמו מנקד חזירו לפיכך אינו רואה סיהו פרוס נשלס לידרס כרגל: איסרא דעניותא נבל שמה. (ו) ושמה נכנס לבית שהוא רואה שאין נוהגים מנהג נקיות בשם: לברוקטי. כליון עינים: מפחד. ואינו יודע למה: דמסוכר

המזין בגנות רשפי שמן: למיכתב קמיעא. בשם אלו כגון אס הזק תמת כי פרחי יתמוז לו קמיעא בשם רוחי: למאי נפקא מינה לגוויי לה. לברוח מפניה לפי שאין לה עינים ואינה רודפתו: גוייה. ברה מפניה: כי אולא נפקא אדיקלא. כשהלכה אחריו נתקלה ונפלה על עיקר האילן: ה"ג קטעה היא ולווח דיקלא. יבש הדקל: בר קשא. שומר העיר: ה"ג סודריה דמר דומה כי לורבא מרבנן: כדקטע למר לא ידע ליה למימר ברוך. שאינו יודע לברך על הסודר ברוך עומר ישראל: כשא. כף הקדש: והדר כנדא דכמכא. מתגלגל בתוך כד של כותח: ומשפכה בטולא דהנזבא. חזב שתיסם יהושע כי לשראל את הארץ: דלא חזב גרמדיא. שלג גדל אמה: ארכונא. עירון: אדמסנא כרעיה. בעיר שרגלי לחיס ממי הרחילה: תליא כבישא. החולה פתו צאיר בתוך כל אחד: תלא לסילתיה. לסלו ופת בתמוז: גישורא. פירוח: איסרא דמוזני נקיד שמה איסרא דעניותא נבל שמה צעא אפומא דהצבא קשי לעניותא מאן דשתי מיא בצעי קשי לברוקתי דאכיל תחלי ולא משי ידיה מפחד תלתין יומין דמסוכר

המזין בגנות רשפי שמן: למיכתב קמיעא. בשם אלו כגון אס הזק תמת כי פרחי יתמוז לו קמיעא בשם רוחי: למאי נפקא מינה לגוויי לה. לברוח מפניה לפי שאין לה עינים ואינה רודפתו: גוייה. ברה מפניה: כי אולא נפקא אדיקלא. כשהלכה אחריו נתקלה ונפלה על עיקר האילן: ה"ג קטעה היא ולווח דיקלא. יבש הדקל: בר קשא. שומר העיר: ה"ג סודריה דמר דומה כי לורבא מרבנן: כדקטע למר לא ידע ליה למימר ברוך. שאינו יודע לברך על הסודר ברוך עומר ישראל: כשא. כף הקדש: והדר כנדא דכמכא. מתגלגל בתוך כד של כותח: ומשפכה בטולא דהנזבא. חזב שתיסם יהושע כי לשראל את הארץ: דלא חזב גרמדיא. שלג גדל אמה: ארכונא. עירון: אדמסנא כרעיה. בעיר שרגלי לחיס ממי הרחילה: תליא כבישא. החולה פתו צאיר בתוך כל אחד: תלא לסילתיה. לסלו ופת בתמוז: גישורא. פירוח: איסרא דמוזני נקיד שמה איסרא דעניותא נבל שמה צעא אפומא דהצבא קשי לעניותא מאן דשתי מיא בצעי קשי לברוקתי דאכיל תחלי ולא משי ידיה מפחד תלתין יומין דמסוכר

הגהות הב"ח

(א) גבי ומיית דרבי"מ (ב) דלא: (ג) שם מאן דפרק וי' ומאן דכתי וי' ומאן דפסי: חמשי אדמתנא כרשא: (ד) רשי' דיהי האי מאן וי' דיקלא דקל (קלף) (קצרון) ספוי: (ה) דיה האי מאן דיה גרדא זיל קרס דיה אי מיקטל: (ו) דיה איסרא דעניותא נבל שמה נכנס לבית שראדא ליל ותיבת שמה נתקן: (ז) רשב"ם דיה איסרא וי' ללנך ואינו נכנס בבית וי' מנהג בדין נפס:

הגהות הגר"א

(א) גבי טולא דרדתא טולא דפרחא זיר כי טולא דארבא כללל פי ליל: (ב) ויחסי מייכב מיש בהבסות גברוי ויודע מיש ממתת המלוא: (ג) שם פרמא: נחשק:

לעני רש"י

פלגשין (פלגשין) ייחוי. קרפין (קפריין). שית צלף. שונדי"ר (שונדי"ר). חזיר ואלן. מורשין (פלגשין). שייחוי. שונדי"ר (שונדי"ר). חזירי ואלן.

מוסף רש"י

ורדשא. אילן ששמו ורדשא. סלגיי' בלע"ז: ופשוני עני. בר קשא. ממונה למלך ושבת ק"א: אה: משל הדיק (רשב"ם ר"ב ק"א). שירוי אולין (חזירי ק"א). עלו וי' (ח"א) שאל דעניותא. נבל שמה. ויכל קר ליה ואיכס מקום מילוס ושבת ס"ב.

רבינו חננאל

דתי תלת מילי דביי שרבנא כהנורא. מאן דסריק יבש. ומאן דשתי טיף. ומאן דסריק יבש. וי' ומאן דפסי: חמשי אדמתנא כרשא: (ד) רשי' דיהי האי מאן וי' דיקלא דקל (קלף) (קצרון) ספוי: (ה) דיה האי מאן דיה גרדא זיל קרס דיה אי מיקטל: (ו) דיה איסרא דעניותא נבל שמה נכנס לבית שראדא ליל ותיבת שמה נתקן: (ז) רשב"ם דיה איסרא וי' ללנך ואינו נכנס בבית וי' מנהג בדין נפס: